

## Nr 4.

Ankom till riksdagens kansli den 24 maj 1927 kl. 8 f. m.

*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 202 med förslag till lag om ändrad lydelse i vissa delar av förordningen den 21 mars 1862 om kommunalstyrelse på landet m. m.*

Närvarande vid beslutens fattande: herrar von Sneidern, Bärg\*, Sederholm, Rune\*, Wigforss, J. Jeansson, Nothin, K. Oscar Ericson, Borell, Frändén, Norling, Åkerberg, Eriksson i Grängesberg, Magnusson i Tumbult, Larsson i Västerås, Lindqvist i Halmstad, Brännström, Olsson i Ramsta, Sköld, Johansson i Kälkebo, Andersson i Prästbol, Petersson i Lerbäcksbym, Pettersson i Hällbacken och Olsson i Hov.

\* Ej närvarande vid utlåtandets slutjustering.

I en den 22 februari 1927 till riksdagen avläten, till dess första särskilda utskott överlämnad proposition nr 202 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bifogat utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga de i bilagor (bil. 1—4) vid detta betänkande intagna, såsom Kungl. Maj:ts förslag betecknade förslag till

**Kungl. Maj:ts  
proposition.**

*dels* lag om ändrad lydelse i vissa delar av förordningen den 21 mars 1862 (nr 13) om kommunalstyrelse på landet;

*dels* lag om ändrad lydelse i vissa delar av förordningen den 21 mars 1862 (nr 14) om kommunalstyrelse i stad;

*dels* lag om ändrad lydelse i vissa delar av förordningen den 23 maj 1862 (nr 33) om kommunalstyrelse i Stockholm;

*dels ock* lag om ändrad lydelse i vissa delar av lagen den 20 juni 1924 (nr 349) om landsting.

I motionen I:283 av herrar Gustafsson, Per och Reuterskiöld har hemställts om skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om framläggande av förslag till sådana ändringar i gällande kommunalstyrelseförordningar, att i dessa, såsom nu, upptoges såväl de huvudsakliga stadgandena om det kommunala beskattningsunderlaget som bestämmelserna om skattens uttagande, men i särskild kommunalskattelag, vilken torde bära betecknas såsom *förordning om allmän kommunalskatt*, alla tekniska och tillämpningsföreskrifter.

Utskottets  
yttrande.

De i propositionen nr 202 framlagda författningsförslagen utgöra allenast följdändringar, som föranletts av de av Kungl. Maj:t i propositioner nr 102 m. fl. framlagda förslag till kommunalskattereform.

I ett förut denna dag avgivet utlåtande nr 1 har utskottet i huvudsak tillstyrkt den föreslagna skattereformen. På sätt av nämnda utlåtande framgår, har emellertid utskottet ansett sig böra föreslå vissa ändringar i de av Kungl. Maj:t framlagda förslagen till förordning om kommunal progressivskatt och till lag om skogsaccis. Dessa ändringar medföra, att en omredigering blir erforderlig beträffande de i propositionen nr 202 framlagda författningsförslagen. Utskottet har låtit utarbeta förslag till sådana ändringar, vilka ändringar icke torde erfordra någon närmare motivering.

Rörande de i motionen I:283 framställda yrkanden har utskottet haft tillfälle uttala sig i sitt utlåtande nr 1 under rubriken »skatteförfattningarnas uppställning», och har utskottet i nämnda utlåtande avstyrkt bifall till motionen.

På grund av vad utskottet sålunda anfört får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte, med förmälan, att de i propositionen nr 202 framlagda författningsförslag ej kunnat av riksdagen antagas i oförändrat skick, antaga författningsförslagen i den ändrade lydelse, som framgår av *bilagorna 1—4* vid detta utlåtande, nämligen

1) förslag till lag om ändrad lydelse i vissa delar av förordningen den 21 mars 1862 (nr 13) om kommunalstyrelse på landet;

2) förslag till lag om ändrad lydelse i vissa delar av förordningen den 21 mars 1862 (nr 14) om kommunalstyrelse i stad;

3) förslag till lag om ändrad lydelse i vissa delar av förordningen den 23 maj 1862 (nr 33) om kommunalstyrelse i Stockholm;

4) förslag till lag om ändrad lydelse i vissa delar av lagen den 20 juni 1924 (nr 349) om landsting.

Stockholm den 21 maj 1927.

På första särskilda utskottets vägnar:

AXEL VON SNEIDERN.

**Bilaga 1.***Kungl. Maj:ts förslag:**Utskottets förslag:***Förslag**

till

**Lag****om ändrad lydelse i vissa delar av förordningen den 21 mars 1862  
(nr 13) om kommunalstyrelse på landet.**

Härigenom förordnas, att §§ 4, 21, 57, 60, 61, 64 och 73 i förordningen den 21 mars 1862 om kommunalstyrelse på landet skola, §§ 21, 64 och 73 i nedan angivna delar, erhålla följande ändrade lydelse, ävensom att §§ 58 och 59 i samma förordning skola upphöra att gälla.

## § 4.

Medlem av en kommun på landet är en var, som där är mantalsskriven, ävensom var och en, vilken, utan att vara i kommunen mantalsskriven, därstädes äger eller brukar fast egendom eller är taxerad till allmän kommunalskatt.

## § 21.

Mom. 1. — — —

Mom. 2. Till beslut erfordras två tredjedelar av de i omröstningen deltagandes röster, då beslutet avser:

a) — — —

b) — — —

c) beviljande av anslag för ändamål eller behov, som icke är nytt men för vilket under det löpande året anslag ej utgår, i kommun, där högsta uttaxeringen av allmän kommunalskatt överstiger nio kronor för skattekrona;

d) höjande av visst, under det löpande året utgående anslag, då höjningen skulle utgöra:

1:o) mer än tjugufem procent i kommun, där högsta uttaxeringen av allmän kommunalskatt överstiger nio kronor men icke tolv kronor för skattekrona,

2:o) mer än femton procent i kommun, där högsta uttaxeringen av omförmälda skatt överstiger tolv kronor men icke femton kronor för skattekrona,

3:o) mer än tio procent i kommun, där högsta uttaxeringen av samma skatt överstiger femton kronor för skattekrona;

e) — — —

f) — — —

g) — — —

*Kungl. Maj:ts förslag:**Utskottets förslag:*

Mom. 3. Med allmän kommunalskatt avses i mom. 2 e) och d) sådan skatt till kommunen, evad den beslutats å kommunalstämma eller kyrkostämma.

Mom. 4. — — —

Mom. 5. — — —

## § 57.

Skyldighet att till kommunens i § 5 omförmälda gemensamma utgifter lämna bidrag fullgöres genom allmän kommunalskatt. Sådan skatt utgöres av en var skattskyldig i förhållande till det antal skattekronor och skatteören, som enligt bestämmelserna i kommunalskattelagen i senast fastställda taxeringslängd påförts honom på grund av skattskyldighet inom kommunen.

För täckande av kommunens skattebehov skall i första hand anlitas progressivskattemedel och skogsaccismedel enligt bestämmelserna i förordningen om kommunal progressivskatt och lagen om skogsaccis. Vad därutöver erfordras skall fyllas genom utdebitering av allmän kommunalskatt. Sådan skatt utgöres av en var skattskyldig i förhållande till det antal skattekronor och skatteören, som enligt bestämmelserna i kommunalskattelagen i senast fastställda taxeringslängd påförts honom på grund av skattskyldighet inom kommunen.

## § 60.

Där i lag eller allmän författning är stadgat, att kommunalutskyld endast skall utgöras i förhållande till vissa av de i kommunen påförda skattekronor och skatteören, eller att för deltagande i sådan utskyld andra grunder skola följas, eller att vissa från skattskyldighet till kommunen eljest befriade medlemmar skola till fyllande av särskilda behov bidra, gäller till efterrättelse vad sålunda är förordnat. I övrigt äger kommunalstämma ej besluta avvikelser från de i § 57 stadgade grunder för kommunalutskylders utgörande.

## § 61.

Då fråga om ny utskyld förekommer, skall grunden för dess uttaxering först bestämmas i enlighet med vad i §§ 57 och 60 stadgas.

## § 64.

Debiterings- och uppbördslängd uppgöres enligt formulär, som fastställs av Kungl. Maj:t.

Äro i — — — delarnas slutsummor.

Kungl. Maj:ts förslag:

Utskottets förslag:

§ 73.

För att vinna bindande kraft skola kommunalstämmas beslut underställas Kungl. Maj:ts nådiga prövning och fastställelse, då besluten angå:

a) — — —

b) upptagande av lån; dock att underställning icke erfordras i fråga om beslut att upptaga lån, där genom sådant beslut sammanlagda beloppet av kommunens utan underställning skedda upplåning icke överstiger skillnaden mellan, å ena sidan, ett belopp motsvarande tio gånger antalet av de skatte-kronor och skatteören, varefter kommunalutskylder skolat för sistförflutna året utgöras, och, å andra sidan, den summa, som för nämnda år beslutits skola i kommunen anskaffas genom uttaxering.

Kungl. Maj:ts — — — med mera.

Beslut eller — — — Kungl. Maj:t överlämna.

---

Denna lag träder i kraft, i vad densamma angår §§ 21 och 73, den 1 januari 1929 samt i övrigt den 1 januari 1928; dock att icke någon därigenom skall gå förlustig det medlemskap inom viss kommun, vilket enligt hittills gällande bestämmelser eljest skulle tillkomma honom på den grund, att han därstädes är för inkomst till allmän bevillning uppförd.

**Bilaga 2.***Kungl. Maj:ts förslag:**Utskottets förslag:***Förslag**

till

**Lag****om ändrad lydelse i vissa delar av förordningen den 21 mars 1862  
(nr 14) om kommunalstyrelse i stad.**

Härigenom förordnas, att §§ 3, 18, 57, 58, 64 och 74 i förordningen den 21 mars 1862 om kommunalstyrelse i stad skola, §§ 18 och 74 i nedan angivna delar, erhålla följande ändrade lydelse:

## § 3.

Medlem av stadskommun är en var, som där är mantalsskriven, ävensom var och en, vilken, utan att vara i kommunen mantalsskriven, därstädes äger eller brukar fast egendom eller är taxerad till allmän kommunalskatt.

## § 18.

Mom. 1. — — —

Mom. 2. — — —

Mom. 3. — — —

Mom. 4. Till beslut erfordras två tredjedelar av de i omröstningen deltagandes röster, då beslutet avser:

a) — — —

b) — — —

c) beviljande av anslag för ändamål eller behov, som icke är nytt men för vilket under det löpande året anslag ej utgår, i stad, där högsta uttaxeringen av allmän kommunalskatt överstiger tio kronor för skattekrona;

d) höjande av visst under det löpande året utgående anslag, då höjningen skulle utgöra:

1:o) mer än tjugufem procent i stad, där högsta uttaxeringen av allmän kommunalskatt överstiger tio kronor men icke tretton kronor för skattekrona,

2:o) mer än femton procent i stad, där högsta uttaxeringen av omförmälda skatt överstiger tretton kronor men icke sexton kronor för skattekrona,

3:o) mer än tio procent i stad, där högsta uttaxeringen av samma skatt överstiger sexton kronor för skattekrona;

## Kungl. Maj:ts förslag:

## Utskottets förslag:

e) — — —

f) — — —

g) — — —

Mom. 5. Med allmän kommunalskatt avses i mom. 4 c) och d) sådan skatt till staden, evad den beslutats å allmän rådstuga, av stadsfullmäktige eller å kyrkostämma.

Mom. 6. — — —

Mom. 7. — — —

## § 57.

Skyldighet att till de utgifter, som för kommunens gemensamma behov böra enligt § 5 mom. 3 uttaxeras, lämna bidrag fullgöres genom allmän kommunalskatt. Sådan skatt utgöres av en var skattskyldig i förhållande till det antal skattekronor och skatteören, som enligt bestämmelserna i kommunalskattelagen i senast fastställda taxeringslängd påförts honom på grund av skattskyldighet inom kommunen.

För täckande av kommunens skattebehov skall i första hand anlitas progressivskattemedel och skogsaccismedel enligt bestämmelserna i förordningen om kommunal progressivskatt och lagen om skogsaccis. Vad därutöver erfordras skall fyllas genom utdebitering av allmän kommunalskatt. Sådan skatt utgöres av en var skattskyldig i förhållande till det antal skattekronor och skatteören, som enligt bestämmelserna i kommunalskattelagen i senast fastställda taxeringslängd påförts honom på grund av skattskyldighet inom kommunen.

## § 58.

Mom. 1. Personliga tjänstbarheter, vilka inom en stad utgjorts efter förut antagna grunder, må fortfarande, till dess annorlunda varder förordnat, efter samma grunder utgöras.

Mom. 2. Där i lag eller allmän författning är stadgat, att viss utskyld skall utgå efter andra än de i denna förordning stadgade allmänna grunder, eller att vissa från skattskyldighet till staden eljest befriade invånare skola till fyllande av särskilda behov bidraga, skall till efterrättelse gälla vad i ty fall är förordnat. I övrigt må avvikelse från sagda grunder icke i annan mån ske, än § 59 medgiver.

## § 64.

Debiterings- och uppbördslängden uppgöres i enlighet med de föreskrifter, som magistraten meddelar.

Kungl. Maj:ts förslag:

Utskottets förslag:

## § 74.

För att vinna bindande kraft skola stadsfullmäktiges ävensom allmänna rådstugans beslut underställas Kungl. Maj:ts nådiga prövning och fastställelse, då de angå:

a) — — —

b) upptagande av lån; dock att underställning icke erfordras i fråga om beslut att upptaga lån, där genom sådant beslut sammanlagda beloppet av kommunens utan underställning skedda upplåning icke överstiger skillnaden mellan, å ena sidan, ett belopp motsvarande tio gånger antalet av de skatte-kronor, varefter stadsutskylder skolat för sistförflutna året utgöras, och, å andra sidan, den summa som för nämnda år beslutits skola i stadskommunen anskaffas genom uttaxering av allmän kommunalskatt; skolande i sistnämnda summa icke inräknas de belopp, som avse folkskoleväsendet och uppfostran åt vanartade och i sedligt avseende försummade barn.

Kungl. Maj:ts — — — färjpenningar med mera.

Beslut eller — — — Kungl. Maj:t överlämna.

---

Denna lag träder i kraft, i vad densamma angår §§ 18 och 74, den 1 januari 1929 samt i övrigt den 1 januari 1928; dock att icke någon däri-genom skall gå förlustig det medlemskap inom viss kommun, vilket enligt hittills gällande bestämmelser eljest skulle tillkomma honom på den grund, att han därstädes är för inkomst till allmän bevilning uppförd.

---



*Bilaga 3.**Kungl. Maj:ts förslag:**Utskottets förslag:***Förslag**

till

**Lag****om ändrad lydelse i vissa delar av förordningen den 23 maj 1862 (nr 33)  
om kommunalstyrelse i Stockholm.**

Härigenom förordnas, att §§ 2, 30, 40, 41 och 45 i förordningen den 23 maj 1862 om kommunalstyrelse i Stockholm skola, §§ 2, 30 och 45 i nedan angivna delar, erhålla följande ändrade lydelse:

## § 2.

Mom. 1. Medlem av kommunen är en var, som där är mantalsskriven, ävensom var och en, vilken, utan att vara i kommunen mantalsskriven, därstädes äger eller brukar fast egendom eller är taxerad till allmän kommunalskatt att utgå till staden.

Mom. 2. — — —

## § 30.

För att vinna gällande kraft skola stadsfullmäktiges beslut underställas Kungl. Maj:ts nådiga prövning och fastställelse, då de angå:

a) — — —

b) upptagande av lån; dock att underställning icke erfordras i fråga om beslut att upptaga lån, där genom sådant beslut sammanlagda beloppet av stadens utan underställning skedda upplåning icke överstiger skillnaden mellan, å ena sidan, ett belopp motsvarande tio gånger antalet av de skatte-kronor, varefter stadsutskylder skolat för sistförflutna året utgöras, och, å andra sidan, den summa, som för nämnda år beslutits skola i stadskommunen anskaffas genom uttaxering av allmän kommunalskatt; skolande i sistnämnda summa icke inräknas de belopp, som avse folkskoleväsendet och uppfostran åt vanartade och i sedligt avseende försummade barn;

c) — — —

d) — — —

e) förändring i gällande bestämmelser eller åtaganden, enligt vilka kommunalutskylder skola utgå efter annan än den i § 40 bestämda allmänna grund, ävensom påläggande av ny kommunalskatt efter annan än sist omnämnda grund.

Kungl. Maj:ts förslag:

Utskottets förslag:

## § 40.

Skyldighet att till de utgifter, som för kommunens gemensamma behov böra uttaxeras, lämna bidrag fullgöres genom allmän kommunalskatt. Sådan skatt utgöres av en var skattskyldig i förhållande till det antal skatte-kronor och skatteören, som enligt bestämmelserna i kommunalskattelagen i senast fastställda taxeringslängd påförts honom på grund av skattskyldighet till kommunen.

För täckande av kommunens skattebehov skall i första hand anlitas progressivskattemedel och skogsaccismedel enligt bestämmelserna i förordningen om kommunal progressivskatt och lagen om skogsaccis. Vad därutöver erfordras skall fyllas genom utdebitering av allmän kommunalskatt. Sådan skatt utgöres av en var skattskyldig i förhållande till det antal skatte-kronor och skatteören, som enligt bestämmelserna i kommunalskattelagen i senast fastställda taxeringslängd påförts honom på grund av skattskyldighet till kommunen.

## § 41.

Skall enligt lag eller författning eller enligt i laga ordning fattat beslut, som dock icke i annan eller vidsträcktare mån, än särskild författning sådant medgiver, må innebära påläggande av personlig eller efter matlag utgående avgift, viss utskyld till staden utgöras efter annan än den i § 40 bestämda allmänna grund, skall till efterrättelse gälla vad i ty fall är förordnat eller beslutat.

## § 45.

Sedan i nu stadgad ordning utgifts- och inkomststat blivit av stadsfullmäktige fastställd samt uttaxering av vissa belopp för särskilda behov beslutats, give stadsfullmäktige överståthållarämbetet del därav, varefter bemälda ämbete låter genom sin avdelning för uppbördsärenden debiteringen enligt senaste taxeringslängd förrätta ävensom, där ej stadsfullmäktige genom beslut, som av överståthållarämbetet godkännes, annorlunda förordnat, uppbörden i sammanhang med den av utskylderna till Kungl. Maj:t och kronan verkställa.

De utskylder — — — verkställer indrivningen.

Denna lag träder i kraft, i vad densamma angår § 30, den 1 januari 1929 samt i övrigt den 1 januari 1928; dock att icke någon därigenom skall gå förlustig det medlemskap inom kommunen, vilket enligt hittills gällande bestämmelser eljest skulle tillkomma honom på den grund, att han därstädes är för inkomst till allmän bevilning uppförd.

## Bilaga 4.

Kungl. Maj:ts förslag:

Utskottets förslag:

**Förslag**

till

**Lag****om ändrad lydelse i vissa delar av lagen den 20 juni 1924 (nr 349)  
om landsting.**

Härigenom förordnas, att 46, 47 och 48 §§ i lagen den 20 juni 1924 om landsting skola, 46 § i nedan angiven del, erhålla följande ändrade lydelse:

Härigenom förordnas, att 46 och 47 §§ i lagen den 20 juni 1924 om landsting skola, 46 § i nedan angiven del, erhålla följande ändrade lydelse:

## 46 §.

1 mom. Där i lag eller författning icke finnes stadgat, att skatt eller avgift till täckande av landstingets utgifter skall utgå efter annan grund, skola sådana utgifter täckas med landstingsskatt. Skyldighet att erlagga landstingsskatt skall, med den inskränkning, som må föranledas av stadgandet i 2 mom., åligga en var, som jämlikt senast fastställda taxeringslängder är inom landstingsområdet skattskyldig till allmän kommunal-skatt. Landstingsskatt utgöres av en var skattskyldig i förhållande till det antal skattekoronor och skatteören, som enligt bestämmelserna i kommunal-skattelagen påförts honom på grund av skattskyldighet inom landstings-området.

2 mom. — — —

## 47 §.

Till ledning för landstingsskattens bestämmande skola häradskrivarna och, i städer med magistrat, magistraterna varje år efter slutade taxeringsförrättningar så fort ske kan till landstingets förvaltningsutskott genom länsstyrelsen insända förteckning, som för varje kommun summariskt upptager dels antalet skattekoronor och skatteören, som påförts enligt kommunal-skattelagen, särskilt för jordbruksvärde, särskilt för skogs-

Till ledning för landstingsskattens bestämmande skola häradskrivarna och, i städer med magistrat, magistraterna varje år efter slutade taxeringsförrättningar så fort ske kan till landstingets förvaltningsutskott genom länsstyrelsen insända förteckning, som för varje kommun summariskt upptager antalet skattekoronor och skatteören, som påförts enligt kommunal-skattelagen, särskilt för jordbruksvärde, särskilt för skogs-

*Kungl. Maj:ts förslag:*

värde och särskilt för tomt- och industrivärde å jordbruksfastighet, särskilt för annan fastighet och särskilt för inkomst, *dels* beloppet av kommunal progressivskatt, *dels ock* till skogsaccis taxerat rotvärde. Förvaltningsutskottet låter däröver upprätta sammandrag, upptagande summorna för hela landstingsområdet, samt huru mycket sig belöper å varje kommun.

## 48 §.

Länsstyrelsen ombesörjer, på landstingets därom framställda begäran, att *dels* den av landstinget till uttaxering beslutade landstingsskatten *dels ock* inom landstingsområdet uttaxerad kommunal progressivskatt varada genom vederbörande, i sammanhang med kronoskatterna, debiterade och indrivna samt i riksbanken insatta inom den tid och med det ansvar, som är för kronans uppbörd stadgat.

Ersättning för debitering och uppbörd av landstingsmedel, därunder inbegripas landstingsskatt, skogsaccis och kommunal progressivskatt, skall av landstinget gäldas i enlighet med vad därom är särskilt stadgat.

---

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1928.

---

## Reservation

av herrar *Bärg, Wigfors, Nothin, Åkerberg, Norling, Eriksson* i Grängesberg, *Larsson* i Västerås, *Lindqvist* i Halmstad, *Sköld, Andersson* i Prästbol och *Pettersson* i Hällbacken, vilka, under hänvisning till sitt vid utskottets utlåtande nr 1 avgivna yttrande, hemställa om avslag å Kungl. Maj:ts i förevarande betänkande tillstyrkta propositioner.

---